

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ДОСЛІДНА
СТАНЦІЯ ІМЕНІ М.І. ВАВИЛОВА ІНСТИТУТУ СВИНАРСТВА І
АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА

Шляхи адаптації технологій у рослинництві до перманентних змін клімату

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
(Полтава, 25 липня 2022 року)

Полтава - 2022

Шляхи адаптації технологій у рослинництві до перманентних змін клімату:
Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 25 липня 2022 р.
м. Полтава / Редкол.: М.П. Сокирко, Л.Г. Марініч (відп. ред.), Р.В. Олєпір [та ін.]. Полтавська
державна сільськогосподарська дослідна станція імені М.І. Вавилова ІС і АПВ НААН України,
2022. 87 с.

Збірник вміщує матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції та репрезентує результати досліджень з напрямів: землеробства, рослинництва, кормовиробництва, захисту рослин, селекції та насінництва. Видання призначене для наукових співробітників науково-дослідних установ, викладачів, студентів й аспірантів вищих навчальних закладів, керівників і спеціалістів сільськогосподарських підприємств.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Михайло СОКИРКО – директор, кандидат с.-г. наук Полтавська державна сільськогосподарська дослідна станція ім. М.І. Вавилова ІС і АПВ НААН України;
Володимир ГАНГУР – завідувач кафедри рослинництва, доктор с.-г. наук, старший науковий співробітник, Полтавський державний аграрний університет;
Любов МАРІНІЧ – старший викладач кафедри рослинництва, кандидат с.-г. наук, Полтавський державний аграрний університет;
Олександр ЛЕНЬ – завідувач відділу наукових досліджень з питань землеробства та кормовиробництва, кандидат с.-г. наук, Полтавська державна сільськогосподарська дослідна станція ім. М.І. Вавилова ІС і АПВ НААН України;
Роман ОЛЕПІР – старший науковий співробітник лабораторії кормовиробництва та інтегрованого захисту рослин, кандидат с.-г. наук Полтавська державна сільськогосподарська дослідна станція ім. М.І. Вавилова ІС і АПВ НААН України

Рекомендовано до друку Вченою радою Полтавської державної сільськогосподарської дослідної станції імені М.І. Вавилова Інституту свинарства і АПВ НААН України, (протокол № 4 від 22 липня 2022 р.).

Матеріали подаються в авторській редакції мовами оригіналів. Відповідальність за зміст і достовірність поданих матеріалів та наведених даних несуть автори.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЗЕМЛЕРОБСТВО

Лень О.І., Снігир В.П., Ткаченко Т.М. Вплив агротехнічних прийомів на водний режим ґрунту під ячменем ярим	5
Олепир Р.В., Глущенко Л.Д. Вплив систем удобрення та основного обробітку ґрунту на врожайність кукурудзи	6
Глущенко Л.Д., Лень О.І., Калініченко С. М., Артеменко Л. В. Динаміка вмісту гумусу у чорноземі типовому на протязі вегетаційного періоду кукурудзи за різних систем удобрення	9

СЕКЦІЯ 2. РОСЛИННИЦТВО

Чабан В.І., Клявзо С.П., Подобед О.Ю. Реакція польових культур на зміни клімату в Північному Степу України	11
Дорота Г.М., Рудавська Н.М., Тимчишин О.Ф., Тимків М.Ю. Вплив підвищених доз мінеральних добрив на льон-довгунець в умовах Західного Лісостепу	14
Головенько Ю.О. Вплив застосування регуляторів росту рослин на вміст хлорофілу в листках та урожайність насіння сої	17
Шакалій С.М. Особливості росту та розвитку пшениці озимої за використання регуляторів росту	19
Глущенко Л.Д., Лень О.І., Сокирко М.П. Динаміка урожайності зерна кукурудзи його якості взаємозв'язок їх з природними та антропогенними факторами	22
Сокирко М. П., Марініч Л. Г., Кавалір Л. В. Формування врожайності стоколосу безостого за різних строків сівби	24
Бараболя О.В., Подоляк В.А. Строки сівби як основний чинник формування агроєкологічних умов	26
Бараболя О.В., Олефір О. А. Вплив мінеральних добрив на формування врожаю пшениці озимої	29
Бараболя О.В., Ляшенко Є.С. Густота стояння рослин гібридів кукурудзи, як фактор формування високої продуктивності	32
Бараболя О.В., Доронін С.М. Використання біопрепаратів при вирощуванні пшениці озимої	34
Алейнік Л.М., Дикань О.Б., Гангур М.В. Структурні показники урожайності чини залежно від технології вирощування в умовах Лівобережного Лісостепу	37
Барилко М.Г., Прокопів О.О. Проблеми та результати вирощування горошку посівного (озимого) в умовах Східного Лісостепу	39
Олепир Р.В., Заєць Т.О., Ткаченко Ю.В. Застосування біопрепаратів в технології вирощування високорентабельної екологічної сільгосппродукції	42
Тимчишин О.Ф., Рудавська Н.М., Дорота Г.М., Шувар А.М. Вплив елементів технології вирощування на продуктивність льону межеумку	44
Тоцький В. М., Лень О. І. Стійкість до вовчка та урожайність гібридів соняшнику в умовах Полтавської області	46

Рудавська Н.М., Беген Л.Л., Дорота Г.М., Тимчишин О.Ф. Вплив погодних умов на формування показників продуктивності пшениці озимої	48
Кобак С.Я., Чорна В.М. Вплив норми висіву на урожайність сої в умовах Лісостепу	50
Лень О.І., Дикань О.О., Дикань О.Б. Забуряненість посівів кукурудзи залежно від системи удобрення	52
Міленко О. Г., Солонин Ю. В. Вплив компонентів бакової суміші на ефективність обробки посівного матеріалу сої	54
Гангур В.В., Тоцький В.М. Ефективність регуляторів росту рослин за листового підживлення соняшнику	58
Гангур В.В., Єремко Л.С. Параметри продуктивності кукурудзи за позакореневого підживлення посівів гуміновим стимулятором	61
Гангур В.В. Вплив позакореневого підживлення посівів гуміновим стимулятором на продуктивність сої	63
Гангур В.В., Лень О.І. Ефективність позакореневого підживлення зернових колових культур гуміновим стимулятором	65
Єремко Л.С., Ващенко Є.В. Позакореневе підживлення рослин як фактор підвищення зернової продуктивності нуту	68

СЕКЦІЯ 3. КОРМОВИРОБНИЦТВО

Чорнолата Л.П., Новаковська В.Ю. Вплив структури клітковини раціону на перетравність поживних речовин у організмі свиней	71
--	----

СЕКЦІЯ 4. ЗАХИСТ РОСЛИН

Задорожний В.С., Чернелівська О.О., Задорожний А.В., Свитко С.М. Контролювання забур'яненості посівів кукурудзи	75
---	----

СЕКЦІЯ 5. ГЕНЕТИКА, СЕЛЕКЦІЯ

Марініч Л.Г. Оцінка селекційного матеріалу стоколосу безостого за ознаками кормової продуктивності	77
Силенко С.І., Безугла О.М., Андрущенко О.В. Результати експертного вивчення сортозразків люпину білого в умовах південного Лісостепу України	80
Новаковська В.Ю., Погоріла Л.Г. Масова частка олеїнової кислоти в сої за показником заломлення олії	81
Маренюк О.Б., Дорошук В.О. Сорт ячменю звичайного (ярого) Барвін	84
Приходько О.М. Результати вивчення колекційних зразків горошку посівного (озимого)	85

ВПЛИВ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ ПОСІВІВ ГУМІНОВИМ СТИМУЛЯТОРОМ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ СОЇ

Гангур В.В., д. с.-г. н., ст. н. с., завідувач кафедри
рослинництва

Полтавський державний аграрний університет

Соя – це унікальна сільськогосподарська культура, яка має широкий спектр використання, зокрема кормові, продовольчі, лікарські і технічні цілі [1–2]. Переробна промисловість виробляє із зерна сої понад 400 видів продукції, зокрема соєве м'ясо, олію, соєвий сир, соєве молоко та інші. У сільськогосподарському виробництві сої відводиться важливе значення, як цінній кормовій культурі. Її можна згодувувати тваринам у вигляді соєвого шроту, білкових концентратів. Широко використовують сою як ущільнюючу високобілкову культуру в бінарних посівах з кукурудзою, цукровим сорго, сорго-суданковими гібридами на силос [3]

Впродовж останніх десятиріч стимулятори росту рослин набули широко поширення в товарному виробництві різних сільськогосподарських культур як важливий елемент екологічно безпечних ресурсощадних технологій [4–6]. С.П. Пономаренко відзначає, що важливим аспектом дії регуляторів росту, одночасно із підвищенням урожайності та поліпшенням якості зерна, є підсилення стійкості рослин до стресових чинників середовища зумовлених високими і низькими температурами, дефіцитом вологи, фітотоксичною дією пестицидів, тощо [5].

Про ефективність застосування регуляторів росту на посівах сої свідчать результати досліджень ряду науковців. Так, передпосівної обробки насіння сої різними регуляторами росту відзначено збільшення врожайності на 0,30–0,49 т/га, або на 15,8–33,7 % [7]. За іншими даними, стимулятори росту на фоні інокуляції насіння забезпечили підвищення врожайності зерна сої на 16–18 %, вмісту білка – на 1,8–2,5 % [8].

В досліджах М.Г. Василенко внаслідок застосування органо-мінеральних добрив (Віталіст, Оазис, Добродій) приріст урожайності насіння сої становив 0,28–0,86 т/га, білка – на 0,45–1,91 %, жиру – на 1,04–1,80 % [9].

Таким чином актуальним є вивчення ефективності регуляторів росту в технології вирощування сої.

Польові дослідження з цієї проблеми проведено на Полтавській державній сільськогосподарській дослідній станції ім. М.І. Вавилова, впродовж 2018–2019 рр. Грунт дослідної ділянки – чорнозем типовий малогумусний важко суглинковий. Посівна площа ділянки в досліді 1,0 га, облікова – 100 м². Повторність досліді – триразова. Розміщення варіантів і повторень – систематичне. В досліді висівали сорт сої Сіверка. Перше позакоренеve підживлення посівів сої проводили в фазу 4 трійчатий листок баковою сумішшю препаратів Гідрогумін (1,0 л/га) + Сульфат магнію (2,5 кг/га), а повторне – в фазу бутонізація-початок цвітіння аналогічною дозою вище зазначених речовин.

Результати досліджень свідчать, що обробляння посівів сої препаратами сприяло збільшенню висоти рослин, порівняно з контролем, на 17,8 см. Позитивним виявився також вплив препарату на кількість зерен та масу 1000 насінин. В середньому кількість бобів і зерен на рослині зросла за обробляння посіву на 7,5 шт. і 22,5 шт., або на 34,4 % відповідно, а маса 1000 насінин – на 5,8 г або 4,38 %. Вміст білку в зерні сої також підвищився на 7,6 % (відносних) за обробляння посівів препаратами Гідрогумін (1,0 л/га) та Сульфат магнію (2,5 кг/га). Використання даних препаратів суттєво не змінювало вміст жиру в зерні сої. В середньому за роки проведення досліджень урожайність сої, за дворазового позакореневого підживлення посівів стимулятором Гідрогумін та Сульфат магнію становила 2,31 т/га, а прибавка врожаю зерна, порівняно до контрольного варіанту, дорівнювала 0,28 т/га.

На підставі одержаних результатів досліджень підтверджено високу ефективність гумінового стимулятора за позакореневого підживлення сої, використання якого забезпечує підвищення урожайності культури на 13,8 %.

Бібліографічний список

1. Гангур В. В., Пипко О. С., Прокопів О. О. Продуктивність сої залежно від технології передпосівного обробітку ґрунту та інокулювання. *Вісник ПДАА*. 2021. № 4. С. 80–85. doi: 10.31210/visnyk2021.04.10
2. Гангур В.В., Маренич М.М., Гангур Ю.М. Біологічна активність ґрунту за різних способів обробітку ґрунту при вирощуванні сої. *Хімія, агрохімія, екологія та освіта: Збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції* (м. Полтава, 14-15 травня 2019 року). Полтава, 2019. С. 183–185.
3. Нідзельський В. А., Новицька Н. В., Шутий О. Спрямування технологічних заходів на стабілізацію урожаїв сої. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. Сер. Агрономія. 2012. Вип. 176. С. 74–78.
4. Гангур В.В., Гангур Ю.М. Ефективність сучасних регуляторів росту рослин в технології вирощування сої. *Хімія, агрохімія, екологія та освіта: збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції* (м. Полтава, 14-15 травня 2019 року). Полтава, 2019. С. 189–192.
5. Пономаренко С.П. Регуляторы роста растений. К., 2003. 312 с.
6. Заєць С.О., Нетіс В.І. Ефективність застосування біостимуляторів та їх комплексів з мікроелементами на посівах сої в умовах зрошення. *Зрошуване землеробство*. 2016. Вип. 66. С. 60–62.
7. Анішин Л. А., Жилкін В. О., Пономаренко С. П. Рекомендації з впровадження регуляторів росту рослин у сільськогосподарське виробництво. К., 2000. 32 с.
8. Маткевич А. П., Пернак Ю. Я., Тарасова О. І. Вплив способів посіву і норм висіву на врожайні властивості насіння сої. *Виробництво, переробка і використання сої на кормові та харчові цілі: матеріали III Всеукр. конф.*, м. Вінниця, 2000 р. Вінниця, 2000. С. 39–40.
9. Василенко М.Г. Органо-мінеральні добрива і регулятори росту рослин в органічному землеробстві. *Вісник аграрної науки*. 2017. № 2. С. 11–18.